

अध्यक्ष महोदय,

मनाङ जिल्लामा रहेको यस मनाङ डिस्‍याङ गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को गाउँपालिका विकास योजना स्वीकृतीको लागी आयोजना भएको यस पाँचौँ गाउँ समारोहमा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरि आउनु भएका प्रमुख अतिथिको आतिथ्यता ग्रहण गरिदिनु भई गाउँसभाको उद्घाटन गरिदिनु भएकोमा प्रमुख अतिथि ज्यू प्रति गाउँसभाको उद्घाटन गरिदिनु भएकोमा मनाङ डिस्‍याङ गाउँपालिका र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट आभार प्रकट गर्दछु । विशिष्ट अतिथि तथा अतिथिज्यूहरूबाट यस सभामा सफलताको लागी प्राप्त हुन आएको शुभकामना सन्देशको लागी हार्दिक आधार व्यक्त गर्न चाहन्छु । हाम्रो निमन्त्रणा स्वीकार गरि पाल्नु हुने विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, विभिन्न सेवा केन्द्र, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरू, विभिन्न संघ संस्था निकायबाट हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरि पाल्नु हुने सम्पूर्ण अतिथि महानुभावहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

मनाङबासी जनताको वृहत्तर हितलाई सर्वोपरी ठानी सिमित स्रोत र साधनलाई अधिष्ठतम उपयोग गरि यस मनाङ डिस्‍याङ गाउँपालिकाको सर्वाङ्ग र सन्तुलित विकास गर्ने मूल ध्येयका साथ सहभागितात्मक प्रक्रियाबाट तर्जुमा गरिएको यस गाउँपालिकाको मूख्य मार्ग चित्रका रूपमा रहने आ.व. ०७६/०७७ को वार्षिक बजेट ,निति तथा कार्यक्रम सहितको गाउँपालिकाको योजना यस गरिमामय गाउँसभामा गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले प्रस्तुत गर्न पाउँदा म आफूलाई अत्यन्तै गौरवान्वित ठानेकी छु ।

नेपालको संविधानले स्थानीय तह माफि सरकारलाई स्थानीय जनता नजिक पुऱ्याएको छ । स्थानीय जनताले सरकारको अनुभुति आफ्नै घरदैलोमा पाउने गरी

स्थानीय तहलाई आफै कानून बनाई लागु गर्न सक्ने समेतको अधिकार दिएको छ । नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघीयताको व्यवस्थालाई जनताले अनुभूत गर्ने गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने जिम्मा हामी स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि सामु आएको छ ।

अगामी वर्षरुमा राष्ट्र निर्माण, राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, सामाजिक न्याय, समानता, सामाजिक सदभाव तथा राष्ट्रिय एकता, शान्ति, स्थायित्व र विकास एवं समृद्धिका लागि विकासको खाका कोरी नागरिक अधिकार, अवसर, सुरक्षा र सम्मानको प्रत्याभुत दिन कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने जिम्मा हाम्रो काँधमा आएको छ ।

अघिल्ला आ.बमा हामी स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरु भर्खरै निर्वाचित भई आएको अवस्था थियो । शुरूको अवस्थामा कुनै प्रकारका तालिम प्रशिक्षण बिना हामीबाट जे गरियो त्यसले यस मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिकाका स्थानीय जनताहरुले पक्कै पनि धेरथोर रुपमा विकासको प्रत्यक्ष अनुभुत भएको हुनुपर्छ भन्ने हामीले महशुस गरेका छौ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म, मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिकाको समग्र विद्यमान अवस्थाको समिक्षा गर्नु चाहन्छु ।

क) यस गाउँपालिकामा रहेका सबल पक्षहरू निम्न अनुसार रहेका छन्

१) वनजंगल, जडिवुटी, नदिनाला खोला, जैविक विविधता, भौगोलिक सुन्दरता, मनोरम प्राकृतिक छटाहरू सहितको मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिका प्राकृतिक स्रोत र साधनले समेत भरीपूर्ण छ ।

२) विकास निर्माण र चेतनाको स्तरमा अगाडी रहेको छ ।

४) यहाँका आदिवासी र विभिन्न क्षेत्रमा बर्साई सरि आएका मानिसहरू वसोवास गर्ने हुँदा समाज रुपान्तरण छिटो हुने क्रममा छ ।

५) दर्गम हिमाली क्षेत्र भएता पनि पर्यटकहरूको सुविधिको लागी सुविधा सम्पन्न होटलहरू रहेका छन्,

६) तुलनात्मक रूपमा लाभ प्राप्त गर्न स्थानीय उत्पादनको विविधिकरण गर्न सकिने छ ।

ख) सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू

१) गाउँपालिकाभित्र समुदायस्तर, वस्तीस्तर, वडा वडा विचमा सहकार्य, समन्वय र एकिकृत अवधारणा अनुरूप संस्थागत संरचनाको विकास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

२) विकासका प्रत्येक कृयाकलापमा साझेदार निकाय र सरोकारवालाहरू बिच अग्र र पृष्ठ सम्बन्ध र समन्वय स्थापित हुनु पर्ने देखिन्छ ।

३) मोटरबाटो निर्माणसँगै विना योजना अव्यवस्थित रूपमा होटेल, रेष्टुरा र व्यवसायिक भवनहरूको निर्माण गरिएको देखिन्छ ।

४) प्राप्त लाभको बाँडफाँड तथा श्रोत र साधनमा पहुँच र प्रभुत्व जमाउने गरी महिला, बालबालिका, विपन्न र पिछडिएको वर्गको यथोचित सहभागिता नभएको देखिन्छ ।

ग) अवसरहरू

१) स्थानीय स्तरमा जनप्रतिनिधिहरूले स्थानीय स्तरको विकासमा स्रोत, साधन र पहुँचमा प्रत्यक्ष रूपमा सहभागि हुन पाउने अवसर मिलेको छ ।

२) वन, जंगल, जडीवुडी, नदीनाला, खोला, जैविक विविधता, भौगोलिक सुन्दरता र मनोरम प्राकृतिक छटाहरूको संरक्षण र संवर्धन गर्दै संभाव्यताहरूको खोजी गर्ने अवसर मिलेको छ ।

४) लगायतका समुदायहरूको सांस्कृतिक, मौलिक, ऐतिहासिक, भाषिक पहिचानहरूको जर्गेना गर्दै सामाजिक सौहार्दता र पारस्परिक स्नेहलाई अझै गाढा बनाई विकसित र पर्यटकिय अनुकरणीय गाउँको परिचायक बनाउन सकिने छ ।

५) खाली रहेको सर्वाजनिक जग्गाहरूको उपयोग गरि सामुदायिक स्याउ बगैचाको विकास गरी आयआर्जन गर्न सकिने छ ।

घ) चुनौतीहरू

- १) परम्परावादी सोच, चिन्तन र संकिर्ण विचारधाराबाट माथि उठ्ने प्रकृयाको थालनी गर्नु ।
- २) दिगो आर्थिक तथा सामाजिक विकास गर्नु ।
- ३) स्थानीय जनताको आयको असमानतालाई न्यूनिकरण गर्दै लैजानु ।
- ४) शिक्षा, स्वास्थ्य, आय आर्जन, रोजगारी, कृषि र पर्यटन क्षेत्रको व्यापक रूपमा विकास र विस्तार गर्दै लैजानु ।
- ५) समन्यायिक वितरण र अवसरहरूमा पहुँच वढाउनु ।
- ६) आर्थिक, सामाजिक, पर्वाधार र पर्यटनको सम्भाव्यताको खोजी गर्दै विकासको गति तिव्र पार्नु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म मनाङ डिस्‍याङ गाउँपालिकाको आगामी सोच, लक्ष्य, र उद्देश्य प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

सोच :- आर्थिक रूपमा सवल, सामाजिक रूपमा एक्यवद्ध, साँस्कृतिक रूपमा मौलिक, गन्तव्य किटान भएको सुन्दर समृद्ध पर्यटकीय गाउँपालिका बनाउने ।

लक्ष्य :- आन्तरिक आयको वृद्धि गर्दै मानविय तथा भौतिक विकासका पक्षमा ध्यान दिई आर्थिक विकासको आधार तय गर्ने ।

उद्देश्य :- समावेशी विकास दलित, पिछडिएको वर्ग, अल्पसंख्यक, जनजाती क्षेत्रहरूको सवै पक्षमा अर्थपूर्ण सहभागिता, स्रोत र साधनको न्यायपूर्ण वितरण सहित दिगो विकास मार्फ आर्थिक, सामाजिक रूपान्तरणमा जोड दिनु ।

अध्यक्ष महोदय,

आ.व. २०७६/७७ को लागि यस गाउँपालिकालाई संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाँड, सर्शर्त अनुदान र आन्तरिक श्रोतबाट हाल सम्म प्राप्त जम्मा अनुमानित आय रु. १९,८५,१७,८३६।६० (अक्षेरूपी उन्नाईस करोड पचासी लाख सत्र हजार आठ सय छत्तिस रुपैया साठी पैसा मात्र ।) रहेकोले सोहि बमोजिमको कुल बजेट सम्मानित सभा समक्ष सार्वजनिक गर्न चाहान्छु ।

मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिकाको आ.व.०७६/०७७ को अनुमानित आय विवरण		
क्र.सं	विवरण	रकम
१	आन्तरिक आम्दानी	३५,००,०००.००
२	राजश्व बाँडफाँड संघबाट प्राप्त	३,५०,००,०००.००
३	राजश्व बाँडफाँड प्रदेशबाट प्राप्त	९,१८,०००.००
४	केन्द्रीय अनुदान समानिकरण	६,६२,००,०००.००
५	प्रदेश अनुदान समानिकरण	१,१७,८४,०००.००
६	केन्द्रीय अनुदान सर्शर्त	६,८०,००,०००.००
७	प्रदेश अनुदान सर्शर्त	०.००
८	समपुरक अनुदान (संघ)	०.००
९	समपुरक अनुदान (प्रदेश)	०.००
१०	विशेष अनुदान (संघ)	०.००
११	विशेष अनुदान (प्रदेश)	०.००
१२	मालपोत रजिष्ट्रेशन	४,१५,८३६.६०
१३	गतको मौज्जात	१,२७,००,०००.००
	जम्मा	१९,८५,१७,८३६.६०
उन्नाईस करोड पचासी लाख सत्र हजार आठ सय छत्तिस रुपैया साठी पैसा मात्र ।		

मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिकाको आ.व.०७६/०७७को अनुमानित व्यय विवरण		
क्र.स.	विवरण	रकम
१	चालु खर्च	४,७६,६२,८३६.६०
२	पूर्वाधार तर्फको खर्च	२,११,९७,०००.००
३	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	४७,००,०००.००
४	सामाजिक विकास तर्फको योजनागत खर्च	५९,५०,०००.००
५	आर्थिक विकास तर्फको योजनागत खर्च	२५,००,०००.००
६	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास तर्फको योजनागत खर्च	६७,२१,०००.००
७	संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह तथा सुशासन तर्फको खर्च	१७,००,०००.००
८	आयोजना व्यवस्थापन खर्च	१२,००,०००.००
९	सहकारी	१,००,०००.००
१०	आन्तरिक आम्दानी तर्फको खर्च	१०,००,०००.००
११	सम्पुरक कोष	५०,००,०००.००
१२	सम्मान पुरस्कार	२,००,०००.००
१३	जिलेटिन खरिद	१०,००,०००.००
१४	कृषि तर्फ	९२,१०,०००.००
१५	पशु तर्फ	२०,००,०००.००
१६	स्वास्थ्य तर्फ	५०,०७,०००.००
१७	शिक्षा तर्फ	७,३५,०००.००
१८	महिला विकास तर्फ	३१,००,०००.००
१९	सूचना प्रविधि तर्फ	२०,३५,०००.००
२०	गाडी खरिद	४५,००,०००.००
२१	गा.पा. जर्गामा तारवार र गेट निर्माण	५०,००,०००.००
	जम्मा	१३,०५,१७,८३६.६०
	शसर्त अनुदान	६,८०,००,०००.००
	कुल बजेट	१९,८५,१७,८३६.६०
	उन्नाईस करोड पचासी लाख सत्र हजार आठ सय छत्तिस रुपैया साठी पैसा मात्र ।	

आ.व.०७६/०७७ को लागी चालु खर्चतर्फको बजेट तपशिल बमोजिम गरिएको छ ।		
क्र.सं	विवरण	रकम
१	कर्मचारी तलब	१,५०,९६,०००.००
२	पदाधिकारी तलब भत्ता	५६,००,०००.००
३	गाँउसभा भत्ता	१,००,०००.००
४	बडा कार्यालय संचालन खर्च	२१,६०,०००.००
५	गाँउसभा संचालन	२,००,०००.००
६	पदाधिकारी सुविधा	५,००,०००.००
७	दुर्गम भत्ता	५०,४०,०००.००
८	मर्मत संभार	३,००,०००.००
९	कार्यालय संचालन	९,००,०००.००
१०	अनुदान/पुरस्कार	२,००,०००.००
११	संचार नेटसमेत	९,५०,०००.००
१२	ईन्धन	५,००,०००.००
१३	अन्य ईन्धन	१,००,०००.००
१४	पोशाक भत्ता	७,००,०००.००
१५	महंगी भत्ता	८,६४,०००.००
१६	पानी/बत्ती	८०,०००.००
१७	दिवस खर्च	२,००,०००.००
१८	आर्थिक सहायता	२,००,०००.००
१९	घर भाडा	६,००,०००.००
२०	सरूवा भ्रमण खर्च	८,००,०००.००
२१	भ्रमण खर्च	२७,००,०००.००
२२	कर्मचारी कल्याकारी कोष	१६१,०००.००
२३	परामर्श सेवा (करार सेवा कर्मचारीहरुको तलब-भत्ता)	५८,८५,०००.००
२४	अनुगमन खर्च	३,००,०००.००
२५	भैपरी	३०,००,०००.००
२६	विविध	५,२६,८३६.६०
	जम्मा	४,७६,६२,८३६.६०
	चार करोड छ्यत्तर लाख बैसठ्ठी हजार आठ सय छत्तीस रुपैया साठी पैसा मात्र ।	

विषयगत समितिहरुबाट सिफारिस भै आएका तपशिलका प्राथमिकताका आधारमा योजनाहरुलाई तपशिल बमोजिम हुने गरि रकम विनियोजन गरेकी छु ।

पूर्वाधार विकास तर्फका योजनाहरू		
वडा नं	योजनाको विवरण	रकम
१	पिसाड गाउँमा पार्किङ निर्माण	१५,००,०००.००
१	पिसाड वेशि देखि नयाँ गुम्बा सम्म सिँडी क्रमागत	८,००,०००.००
१	पुचुङ लेक जाने बाटो निर्माण	५,००,०००.००
२	घ्यारु गुम्बामा किचन निर्माण	२०,००,०००.००
३	मर्मे लकाड गुम्बा क्रमागत	६,००,०००.००
३	दुदुल गुम्बामा लामा बस्ने २ कोठा तथा चर्पी निर्माण	१५,००,०००.००
३	डावल स्वागत गेट निर्माण	१०,००,०००.००
३	ने-गुफा जाने सिँडी क्रमागत	१२,९७,०००.००
४	मनाङ गेट निर्माण	५,००,०००.००
५	भाका चउरमा पर्खाल निर्माण तथा तारबार	२०,००,०००.००
५	सामुदायिक भवनमा किचन, शौचालय निर्माण र फर्निचर खरिद	१३,००,०००.००
६	मेधाको पार्कीङ निर्माण क्रमागत	२५,००,०००.००
७	वडा कार्यालय निर्माण क्रमागत	१०,००,०००.००
७	टंकी प्रा.वि. देखि गुम्बा सम्म बाटो मर्मत	१५,००,०००.००
८	जुलु खोलामा ढलान पुल	५,००,०००.००
९	सामुदायिक भवन निर्माण क्रमागत	१२,००,०००.००
९	तरे गुम्बामा पर्खाल निर्माण	१५,००,०००.००
	जम्मा	२,११,९७,०००.००
दुई करोड एघार लाख सन्तानब्बे हजार रुपैया मात्र ।		

वातावरण तथा विपद तर्फका योजनाहरू		
वडा नं.	योजनाको विवरण	रकम
१	घट्टेखोलामा ग्यावियन र पुल मर्मत	१२,००,०००.००
२	टाक्री गेटमा ग्यावियन र तारवार निर्माण	८,००,०००.००
४	घट्टे खोला बाटो ढलान र पुलमा ग्यावियन	२०,००,०००.००
	विपद व्यवस्थापन कोष	७,००,०००.००
	जम्मा	४७,००,०००.००
सत्वालीस लाख रुपैया मात्र ।		

सामाजिक विकास तर्फका योजनाहरू		
वडा नं.	योजनाको विवरण	रकम
१	आमा समूह भवन कम्पाउन्ड ढलान	७,००,०००.००
२	घ्यारु खानेपानी वितरण योजना	१०,००,०००.००
३	आमा समूह भवन मर्मत	२,५०,०००.००
३	डम्पीड साइड निर्माण	१,५०,०००.००
४	तीन-धाराबाट ढल र सिँचाई सिमेन्टेड कुलो	१०,००,०००.००
५	मुङ्जी बृहत खाने पानी निर्माण क्रमागत	६,००,०००.००
८	तेते टोलमा छपनी र ढल निर्माण	१०,००,०००.००
९	खाइसार ढल निकास निर्माण	१२,००,०००.००
९	पशु सेवाको लागि औषधी राख्ने न्याक	५०,०००.००
	जम्मा	५९,५०,०००.००
उन्साठी लाख पचास हजार रुपैया मात्र ।		

आर्थिक विकास तर्फका योजनाहरू		
वडा नं.	योजनाको विवरण	रकम
६	लुलु गाई संरक्षण	७,००,०००.००
८	बोझो गुम्बामा सौचालय निर्माण	१०,००,०००.००
८	थोरोड बाटो मर्मत	६,००,०००.००
९	विद्युतिय घट्ट निर्माण	२,००,०००.००
	जम्मा	२५,००,०००.००
	पच्चीस लाख रुपैया मात्र ।	

सार्वजनिक सेवा र क्षमता विकास तर्फका योजनाहरू		
वडा नं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
४	कोसोड पर्यटकिय मार्ग निर्माण	२०,००,०००.००
५	घट्ट कुलो मर्मत	३,५०,०००.००
६	या सोड फु पुजा घर निर्माण	१०,००,०००.००
७	टंकी मन्ताड मर्मत क्रमागत	१०,००,०००.००
८	मिडक्योर सिंचाई योजना क्रमागत	६,००,०००.००
८	सुकुम सिंचाई योजना	३,००,०००.००
	जम्मा	५२,५०,०००.००
	बाउन्न लाख पचास हजार रुपैया मात्र ।	
१	पोषण कार्यक्रम (८ वटै स्वास्थ्य चौकी)	१,६०,०००.००
२	प्रत्येक वडामा सरसफाई कार्यक्रम	४,५०,०००.००
३	जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग सम्मान कार्यक्रम	४,५०,०००.००
४	दलित आयआर्जन कार्यक्रम	३,१५,०००.००
५	महिला स्वयम सेविका प्रोत्साहान तथा बैठक व्यवस्थापन खर्च	९६,०००.००
	जम्मा	१४,७१,०००.००
	चौध लाख एकहत्तर हजार रुपैया मात्र ।	
	जम्मा	६७,२१,०००.००
	सत्सठ्ठी लाख एककाईस हजार रुपैया मात्र ।	

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह तर्फका योजनाहरू		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	पर्यटन गुरुयोजना	७,००,०००.००
२	सार्वजनिक सुनुवाई	१,००,०००.००
३	सामाजिक परिक्षण	२,००,०००.००
४	चौमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक समिक्षा	१,५०,०००.००
५	वातावरणिय प्रभाव मुल्याङ्कन IAE/EIA (तलेखु नजिक, गंगापूर्ण ताल, तिलिचो खोला(मस्र्याङ्दी) र थोराङ खोला दोभान, चौबी खोला र मस्र्याङ्दी खोलाको दोभान पिसाड	३,५०,०००.००
६	न्यायीक समिति सम्बन्धी तालिम	२,००,०००.००
	जम्मा	१७,००,०००.००
	सत्र लाख रुपैया मात्र ।	

आयोजना व्यवस्थापन खर्च		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण तालिम	५,००,०००.००
२	योजना पुस्तिका, नापी किताब र अन्य कागजात छपाइ	२,००,०००.००
३	योजना अनुगमन खर्च	५,००,०००.००

सहकारी		
क्र.सं.	विवरण	रकम रु.
१	सहकारी, संस्था, अनुगमन, निरीक्षण, भ्रमण, प्रतिवेदन	१,००,०००.००
	जम्मा	१,००,०००.००
	एक लाख रुपैया मात्र ।	

मनाङ डिस्ट्याड गाउँपालिकाको आ.व. ०७६/०७७ को आन्तरिक आम्दानी तर्फको अनुमानित व्यय विवरण		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	१०,००,०००.००
	जम्मा	१०,००,०००.००
दश लाख रुपैया मात्र ।		

विषयगत शाखाबाट माग भै आए अनुसारको कार्यक्रम तथा योजनाहरू प्रामिकताको प्राविधिक बिज्ञको सल्लाह अनसार तपशिल बमोजिमका विषयगत शिर्षमा रकम विनियोजन गरेकी छु ।

पशु सेवातर्फ		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	पशु सेवाको लागि आवश्यक सामग्री खरिद	१,००,०००.००
२	जै घाँस विउ खरिद	२,००,०००.००
३	औषधि खरिद कार्यक्रम	७,००,०००.००
४	पशु विकास अन्तर्गत (ढ हसे चल्ला) वितरण	४,००,०००.००
५	घुम्टि गोठ सुधार कार्यक्रम	६,००,०००.००
	जम्मा	२०,००,०००.००
बिस लाख रुपैया मात्र ।		

क्र.स.	कृषि तर्फ कार्यक्रम योजना विवरण	रकम रू.	कैफिय.
१	हाईडेन्सिटी स्याउको विरुवा वितरण	३०,००,०००.००	५०% अनुदान
२	स्थानीय जातको स्याउको विरुवा वितरण	२०,०००.००	५०% अनुदान
३	कृषि यन्त्रिकरण कार्यक्रम (ट्र्याक्टर, हाते ट्रयाक्टर, स्याउको जुसर, ग्राइन्डर अन्य)	१३,००,०००.००	५०% अनुदान
४	आरी, सिकेचर, चाना काट्ने मेसिन, ईलेक्ट्रिक स्प्रेयर, हजारि वितरण कार्यक्रम	२,००,०००.००	७५% अनुदान
५	फर्टिगेसन सहित थोपा सिंचाई	७,००,०००.००	७५% अनुदान
६	कृषक अवलोकन भ्रमण	४,००,०००.००	
७	तरकारीको मिनिक्किट वितरण	१,४०,०००.००	
८	तरकारीको प्याकेज प्रदर्शन	२,००,०००.००	
९	गहुँको मिनिक्किट वितरण कार्यक्रम	१,००,०००.००	७५% अनुदान
१०	कृषक अभिमुखिकरण कार्यक्रम	१,८०,०००.००	
११	कृषक तालिम	३,००,०००.००	
१२	बालि संरक्षण सेवा-टेवा	२,००,०००.००	
१३	कार्यक्रम अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	२,००,०००.००	
१४	सिल्योउलिन पलाष्टिक	२,४०,०००.००	७५% अनुदान
१५	आवश्यकता अनुसारको कृषि सामग्री वितरण	२,००,०००.००	
१६	च्याउको विउ विस्तार कार्यक्रम	५०,०००.००	
१७	सुक्ष्म तत्व वितरण कार्यक्रम	५०,०००.००	
१८	मल विउ तथा कृषि सामग्री ढुवानि	४,४०,०००.००	
१९	रसायनिक तथा प्राङ्गारिक मल ढुवानि	६०,०००.००	
२०	ट्याक्टर खरिद	१२०००००.००	गत वर्षको
२१	विविध	३०,०००.००	
	जम्मा	९२,१०,०००.००	
	न्यानब्बे लाख दश हजार रुपैया मात्र ।		

क्र.स.	स्वास्थ्य सेवा तर्फ योजना विवरण	रकम रु.
१	औषधि खरिद	१३,००,०००.००
२	औषधि तथा अन्य सामग्री ढुवानी (स्वास्थ्य चौकी सम्म समेत)	२,००,०००.००
३	प्रयोगशाता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्च	३,००,०००.००
४	स्वास्थ्य चौकी तथा खोप क्लिनिको लागि फर्निचर खरिद	४,५०,०००.००
५	स्वास्थ्य चौकीहरूको लागि अक्सिजन सिलिन्डर खरिद	४,००,०००.००
६	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, डावल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्च	५,३२,०००.००
७	स्वास्थ्य संस्थाहरूको लागि उपकरण तथा सर्जिकल सामान खरिद	३,००,०००.००
८	एक्स-रे सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१,००,०००.००
९	स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूसँग १ दिने अभिमुखिकरण	१,००,०००.००
१०	आँखा, दाँत र पाठेघर सम्बन्धी सिविर सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्च	२,००,०००.००
११	गर्भवती स्याहार प्रोत्साहन कार्यक्रम	१,००,०००.००
१२	उत्कृष्ट स्वास्थ्यकर्मि र म.स्वा.स्व.से. लाई सम्मान कार्यक्रम	५०,०००.००
१३	खोप भण्डारणको लागी WHO प्रमाणीत फ्रिज	३,७५,०००.००
१४	आयुर्वेदिक सिविर सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१,००,०००.००
१५	विविध (वार्षिक समिक्षा, बिजुली, सञ्चार, हुम्डे स्वास्थ्य चौकीमा अनलाईन डाटा ईन्ट्रीको लागी वाई-फाई, नेट महशुल, LMIS बैठक, Fire Extinguisher, खानेपानि जडान, मसलन्द, भ्रमण खर्च आदि)	५,००,०००.००
	जम्मा	५०,०७,०००.००
पचास लाख सात हजार रुपैया मात्र ।		

शिक्षा तर्फ		
क्र.स	योजना विवरण	रकम रू.
१	शैक्षिक क्यालेन्डर प्राकाशन	५०,०००.००
२	विद्यार्थि भर्ना अभियान तथा घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन	५०,०००.००
३	गाउँपालिका स्तरिय उत्कृष्ट छात्रवृत्ति कार्यक्रम	३५,०००.००
४	EGRP कार्यक्रम	१,५०,०००.००
५	ECD को कक्षाकोठा व्यवस्थापन	२,००,०००.००
६	अन्नपूर्ण मा.वि. मा अतिरिक्त क्रियाकलाप	५०,०००.००
७	खेलकुद सामग्री खरिद	१,००,०००.००
८	विविध	१,००,०००.००
	जम्मा	७,३५,०००.००
सात लाख पैतीस हजार रुपैया मात्र ।		

महिला विकास शाखा तर्फ		
क्र.स.	योजना विवरण	रकम रु.
१	नेतृत्व तथा क्षमता विकास तालिम (सबै वडामा)	१,००,०००.००
२	दिवसीय कार्यक्रम (सबै वडालाई समेट्ने गरी)	२,००,०००.००
३	बालबालिकाको लागी कार्यक्रम (आवश्यक ठाउँमा)	१,००,०००.००
४	अपाङ्गता भएका व्यक्तहरूका लागि (सबै वडामा)	१,००,०००.००
५	महिला सशक्तिकरणको लागि (सबै वडामा)	१८,००,०००.००
	जम्मा	३१,००,०००.००
		एकतीस लाख रुपैया मात्र ।

सूचना प्रविधि तर्फ			
क्र.स.	योजना विवरण	अनुमानित रकम रु.	कैफियत
१	सर्भर सिस्टम सेटअप	५,००,०००.००	
२	ईन्टरकम एक्स्टेन्सन	४०,०००.००	
३	नेटवर्किङ र ईन्टरकम व्यवस्थापन	३५,०००.००	
४	ईन्टरनेट एक्सेस व्यवस्थापन	८०,०००.००	
५	ग्रुप वेभ एसएमएस सिस्टम(Bulk SMS System) स्थापना	३०,०००.००	
६	प्राविधिक तथा योजना शाखाका लागि डेक्सटक कम्प्युटर तथा ल्यापटप खरिद	५,००,०००.००	
७	कार्यालय डेक्सटक कम्प्युटरहरुको लागि UPS तथा Antivirus Software खरिद	१,००,०००.००	
८	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिका लागि कम्प्युटर तालिम (Basic to Intermediate Course)	३,००,०००.००	
९	बडा सचिवहरुका लागि पञ्जिकरण (VERSIP-MIS सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सफ्टवेयर) तालिम	१,००,०००.००	
१०	कार्यालय कामकाज सहज रूपले सञ्चालनको लागि विभिन्न सफ्टवेयर(IPT, योजना, जिन्स खाता व्यवस्थापन) सेटअप	-	
११	भिलेज प्रोफाईल डिजिटिजेशन (मन्त्रालयसंगको सहकार्यमा)	१,५०,०००.००	
१२	विभिन्न कम्प्युटर Accessories(Harddrives, Pendrives, USB Extension आदि) खरिद	५०,०००.००	
१३	प्राविधिक खर्च	५०,०००.००	
१४	विविध	१,००,०००.००	
	जम्मा	२०,३५,०००.००	
	बिस लाख पैतीस हजार रुपैया मात्र ।		

विद्युत रोयल्टी अन्तर्गतका योजनाहरू		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	सब्जे खोलामा कुलो मर्मत	
२	ने गुरु साङ्बो गुफामा विजुली जडान	
३	याक खर्कमा विजुली जडान	
४	मनाङ लघु जलविद्युत मर्मत	
५	खाङसारमा चोडगोसम्म विद्युत विस्तार	
६	पिसाइ याकचीमा विद्युत विस्तार	
	जम्मा	

पुनः माथि उल्लेखित योजनाहरूको रकम बाँडफाँड अख्तियारी र बजेट प्राप्त भएपछि मात्र गर्ने गरि योजना छनौट गरिएको छ ।

पर्वतारोहण रोयल्टी अन्तर्गतका योजनाहरू		
क्र.सं.	योजनाको विवरण	रकम रु.
१	थोराङ पर्यटकीय बाटो मर्मत	
२	तिलिचो बाटो मर्मत	
३	गंगापूर्ण ताल संरक्षण	
४	ढुकुरपोखरी ताल संरक्षण	
	जम्मा	

पुनः माथि उल्लेखित योजनाहरूको रकम बाँडफाँड अख्तियारी र बजेट प्राप्त भएपछि मात्र गर्ने गरि योजना छनौट गरिएको छ ।

आगामी आ.व. २०७६/०७७ को राजश्व अनुमान

१) राजस्व नीतिहरू

- अधिक आमदानी हुने फर्म, व्यवसाय र उद्योगहरूलाई करको दायरामा ल्याउने ।
- स्वेच्छिक रूपमा कर तिर्न प्रोत्साहन गर्ने वातावरण सिर्जना ।
- कर तिर्नु वाध्यता होइन दायित्व हो भन्ने अवधारणाको विकास गर्ने ।
- प्राकृतिक श्रोत तथा साधनहरूको समुचित व्यवस्थापन तथा सदुपयोग गर्ने । सो अर्न्तर्गत ढुंगा, माटो खानीहरू

संचालन र उपभोग गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

- करका दायरालाई सरल, सहज र वैज्ञानिक बनाउदै लैजाने
- करका दायराहरू पहिचान गरी गाउँपालिकालाई समृद्ध र आत्मनिर्भर बनाउनेतर्फपहल गर्ने ।
- ढुङ्गाखानीहरू संचालन गरिने नीति लिइनेछ ।

२) करका आधारहरू

- कर योग्य आय भएका फर्म, व्यवसाय र उद्योगहरू ।
- गाउँपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा, सुविधा र अवसरहरू ।
- प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको उपयोग गरे वापत प्राप्त हुने रोयल्टी ।

३) आगामी आ.व.को लागि प्रस्तावित कर तथा गैर कर राजस्वका दरहरू निम्न अनुसार तय गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीको लागि आ.व. ०७६/०७७ मा निम्नानुसारको सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाउने गरी पेश गरेकी छु ।

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
क	गाउँपालिका कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवामा		
१	सिफारिस दस्तुर	रु ५००।००	
२	Consultation प्रमाणित	रु ५००।००	
३	व्यवसाय दर्ता	रु १,०००।००	
४	नक्सा पास		
५	जडिवुटी निकास कर		
अ	वन लसुन	रु ३००।००	प्रति के.जी.
आ	धुपी	रु १०।००	
इ	जिम्बु	रु १०।००	
ई	टिम्सुर	रु १०।००	
ए	यासागुम्बा	रु १५,०००।००	
६	न्यायिक जरिवाना		
ख	बडा कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवामा		
१	सिफारिस दस्तुर	रु २००।००	
२	नागरिकता तथा प्रतिलिपि नागरिकता सिफारिस	रु ३००।००	
३	नाता प्रमाणित नेपाली	रु ३००।००	
४	नाता प्रमाणित अंग्रजी	रु ५००।००	
५	नाबालक नागरिकता सिफारिस	रु ३००।००	
६	घर बाटो सिफारिस मोटर बाटोले नछोएको	रु ३००।००	
७	घर बाटो सिफारिस मोटर बाटोले छोएको	रु ५००।००	
८	विभिन्न प्रकृतिका अंग्रजी सिफारिस तथा प्रमाणित	रु ५००।००	
९	व्यक्तिगत प्रयोजनका सिफारिसहरु	रु ३००।००	
१०	सार्वजनिक कार्यालयका लागि सिफारिस	निशुल्क	
११	छात्रवृत्ति सिफारिस	रु २००।००	
१२	अपाङ्ग तथा असहायको सिफारिस	निशुल्क	
१३	घटना दर्ता जरिवाना	नियमानुसार	
१४	आय प्रमाणित	०.१ प्रतिशत	

१५	अचल सम्पत्ति मुल्याङ्कन	२० लाख सम्मको ०.१ प्रतिशत	
		२० लाख १ करोड सम्मको ०.५ प्रतिशत	
		१ करोड माथि ०.२५ प्रतिशत	
१६	विद्युत सिफारिस	रु ३००।००	
१७	नाम संशोधन, नाम छुट तथा दुई नाम सिफारिस	रु ३००।००	
१८	स्थाई वा अस्थाई बसोबास सम्बन्धि सिफारिस	रु ३००।००	
१९	नाम, थर, जन्ममिति संशोधन सिफारिस	रु ३००।००	
२०	सम्बन्ध विच्छेद भएको सिफारिस	रु ५००।००	
२१	व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्रको नक्कल प्रति	रु ५००।००	
२२	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (आर.सि.सि.)	रु ५००।००	
२३	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (कच्ची घर)	रु ३००।००	
२४	नीजि क्षेत्रका रुख कटान सिफारिस	रु १००।००	
२५	विभिन्न दलित, जनजाति तथा घर प्रमाणित	रु ३००।००	
२६	कर क्लियर सिफारिस नेपाली	रु ३००।००	
२७	खानेपानि सम्बन्धि सिफारिस	रु ३००।००	
२८	उद्योग दर्ता नविकरण सिफारिस		
अ	साना	रु ५००।००	
आ	मझौला	रु ८००।००	
इ	ठूला	रु १,२००।००	
२९	घर ढलान गर्दा बाटो प्रयोग सम्बन्धी सिफारिस	रु ३००।००	
ग	सम्पत्ति कर तर्फ		
१	घर कर		
अ	सामान्य घर	रु २०।००	प्रति वर्ष
आ	मध्यम घर	रु ५०।००	
इ	पक्की घर	रु १००।००	
२	मालपोत दस्तुर		
अ	न्युनतम	रु १०।००	
आ	प्रति रोपनि प्रति वर्ष	रु १०।००	
३०	मनोरञ्जन कर	५००	
३१	डकुमेन्टी निर्माण	१०००	

अन्ततः आ.व. ०७६/०७७ यस मनाङ डिस्त्र्याङ गाउँपालिकाको यो बजेट तर्जुमा गर्न प्रत्यक्ष तथा अपत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष तथा कार्यपालिकाका सदस्यहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, विषयगत विज्ञहरू, नागरिक समाजका विभिन्न महानुभावहरू र संचारकर्मीहरूबाट प्राप्त सुझाव र सहयोगका लागी हृदयदेखि धन्यवाद दिँदै यो सम्बोधन यही अन्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

मिति: २०७६ साल,
असार ३० गते,
सोमबार

मेङ्खु गुरुङ
उपाध्याक्ष
मनाङ डिस्त्र्याङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हुम्डे, मनाङ